

Fylkesmannen i Vestfold

Miljøvernnavdelingen

Roar Rabbevåg- 33 37 11 98

Inspeksjonsrapport

Informasjon om kontrollert virksomhet:

Navn og besøksadresse: Tønsbergfjordens avløpsutvalg IKS (TAU) Nøtterøy kommune Tønsberg kommune	Virksomhetens org.nr.: 942 110 375 964 952 256 950 611 839
Kommune/kommunenr.: Tønsberg - Nøtterøy	Virksomhetens telefon: 33 35 77 50
	Bransjenr. (NACE-kode):

Tilstede under kontrollen

Fra virksomheten: Jørgen Fidjeland (TAU), Ragnar N. Paulsen (TAU), Dagfinn Fremstad (TAU), Øyvind Myhre (Tønsberg), Øivind Jacobsen (Tønsberg), Harald Hansen (Tønsberg), Roger Herstad (Nøtterøy), Torgeir Bettum (Nøtterøy).	Fra Fylkesmannen: Berit Løkken, Sigurd Anders Svalestad, Roar Rabbevåg
Kontrollomfang: Forurensningsforskriften Kapittel 11 og 14, Internkontrollforskriften § 5	Inspeksjonsdato: 03.06.2008

Rapportens innhold:

Rapporten beskriver de avvik og anmerkninger som ble konstatert under kontrollen. Følgende hovedtema ble kontrollert:

- Internkontroll
- Rensekrav til anlegget
- Overløp av urensset vann
- Renseanlegget
- Utslippsmålinger og oppfølging av disse

Resultater fra kontrollen

- Kontrollen avdekket 1 avvik i forhold til regelverket
- Ingen avvik Det er gitt 4 anmerkninger

Fylkesmannen vedtak om fastsetting av en gebyrsats på kr:13 700. for kontrollen. Merknader til varslet kan sendes Fylkesmannen innen 2 uker, jf § 16 i forvaltningsloven. Informasjon om gebyr, se side 2.

Oppfølging etter kontrollen

- Ingen tilbakemelding Fylkesmannen pålegger virksomheten å gi en skriftlig tilbakemelding for å bekrefte at forholdene er brakt i orden og redegjøre for de gjennomførte tiltakene i forhold til avvik. Fylkesmannen ber også virksomheten redegjøre for sine vurderinger og eventuelle utbedringer knyttet til anmerkningene.

Frist for skriftlig tilbakemelding fremkommer av det enkelte punkt der dette er aktuelt. Pålegg om skriftlig tilbakemelding er gitt med hjemmel i forurensningsloven § 49. *Vedtaket kan påklages innen tre dager etter at pålegget er mottatt, jf forvaltningsloven § 14. En eventuell klage bør begrunnes og sendes fylkesmannen.* Dersom Fylkesmannen ikke har mottatt den pålagte skriftlige tilbakemelding innen fristen kan det bli aktuelt å fatte vedtak om tvangsmulkt.

Definisjoner og informasjon

Avvik: overtredelse av krav fastsatt i eller i medhold av helse-, miljø- og sikkerhetslovgivningen (for eksempel overtredelse av krav i forurensningsloven, produktkontrollloven og forskrifter hjemlet i disse lovene eller krav og vilkår fastsatt i dispensasjoner).

Anmerkning: et forhold som miljøvernmyndighetene mener det er nødvendig å påpeke for å ivareta helse og miljø og som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

Varsel om kontrollgebyr

Virksomheten skal betale gebyr for kontrollen, jf krav i forskrift om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften) § 39-7, og Fylkesmannen forhåndsvarsler med dette at det vil bli fattet slikt vedtak.

Plassering i gebyrsats er avhengig av hvor ressurskrevende kontrollen er for Fylkesmannen. Følgende kriterium blir lagt til grunn ved fastsetting av gebyrsats, jf § 39-7 i forskriften:

I Fylkesmannes brev av 16.4.2008 hvor kontrollen ble varslet, ble det også varslet at kontrollen ville bli belastet med gebyr, jf. forskrift om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften) kapittel 39 om "gebyr til statskassen for arbeid med tillatelser og kontroll etter forurensningsloven".

Gebyrsats for inspeksjonen er kr 13 700. Satsen fastsettes ut fra virksomhetens plassering i risikoklasse, som er klasse 2, jf. Fylkesmannens brev av 16.4.2008 - Fastsetting av risikoklasse for avløpsanlegg i Vestfold.

Merknader til varslet kan sendes Fylkesmannen innen 2 uker, jf § 16 i forvaltningsloven.

Informasjon om vedtak om tvangsmulkt

Dersom Fylkesmannen ikke har mottatt en tilbakemelding fra virksomheten innen den angitte dato, som godtgjør at avvikene er rettet, vil Fylkesmannen kunne fatte vedtak om tvangsmulkt. Vedtak om tvangsmulkt fattes med hjemmel i forurensningsloven § 73. En eventuell tvangsmulkt vil være et nærmere fastsatt engangsbeløp eller kan løpe med et angitt beløp pr. dag/uke/eller lignende etter en nærmere angitt frist.

Nytt avløpsregelverk

Forskrift om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften) kapittel 14 trådte i kraft 1. januar 2007. Kapitlet har minimumskrav til utslipp av kommunalt avløpsvann fra større tettbebyggelser. Det er blant annet nye krav til rensing, overløpsutslipp, prøvetaking og måling av miljøgifter. Fylkesmannen er forurensningsmyndighet for avløpsanlegg i større tettbebyggelser.

Mange avløpsanlegg i større tettbebyggelser får nye renskrav fra 31. desember 2008. De nye renskravene er:

- Primærrensing: Fjerning av sand og andre partikler.
- Sekundærrensing: Fjerning av organisk materiale.
- Fosforfjerning: Fjerning av næringssaltet fosfor.

Resipientens områdeklassifisering og vanntilstand er avgjørende for hvilke renskrav som blir gjeldende for det enkelte avløpsanlegg. Eksisterende avløpsanlegg som allerede har fosforfjerning, får ikke krav til sekundærrensing før ”vesentlig endring” har funnet sted. Avløpsanleggets renskrav fremgår av utslippstillatelsen.

Avløpsanlegg består av rensanlegg og avløpsnett. Forurensning fra både rensanlegget og avløpsnettet skal begrenses under alle klimatiske forhold. Det forventes at anleggseiers rehabiliteringsplaner systematisk tar høyde for fremtidige nedbørsprognoser. Fra 31. desember 2008 skal driftstiden for alle overløp fra avløpsnettet registreres eller beregnes. Kravet gjelder også lekkasjer av betydning.

Kontrollaksjon avløp 2008

Fylkesmannen har i samarbeid med SFT gjennomført kontroll av avløpsanlegg i større tettbebyggelser i juni 2008. Større tettbebyggelser er tettbebyggelser med samlet utslipp større enn 2000 person-ekvivalenter (pe) til elvemunning og ferskvann eller samlet utslipp større enn 10 000 pe til sjø. I dag finnes det nesten 400 avløpsanlegg i større tettbebyggelser. Kontrollene skal påse at avløpsanleggene drives i tråd med gjeldende krav og at nye krav til rensing fra 31. desember 2008 blir tilstrekkelig fulgt opp.

Aksjonen skal:

- Kartlegge status for gjennomføring av nye krav
- Bidra til at nye krav gjennomføres innen fastsatt frist
- Medvirke til bedre datakvalitet i avløpsrapporteringen

Det ble funnet følgende avvik etter Fylkesmannens kontroll:

Avvik 1: Internkontrollen har mangler – Mangler ved risikoanalyse for avløpsanlegget i Nøtterøy kommune (ledningsnett, pumpestasjoner og overløp)

Avvik fra: Internkontrollforskriften § 5 2. ledd punktene 6 og 8

Dette gjelder følgende forhold:

- Nøtterøy kommune viste til risikoanalyse, gjennomført i 2004, samt til hovedplan avløp for perioden 2000 – 2004. Disse var så langt Fylkesmannen kan se ikke oppdatert i nyere tid. Internkontrollforskriftens § 5 punkt 8 setter krav om at slik oppdatering skal skje systematisk. Kommunen opplyser at de er i gang med en ny hovedplan nå, med tanke på en ny fireårsperiode. Det betyr at risikovurderingene som foreligger for Nøtterøy kommune er rundt 4 år gamle. Kommunen viste videre til at de regelmessig har gjennomgang av ulike investeringsbehov, og setter opp oversikter over dette. Det er positivt at kommunen har slike gjennomgang, men basisen for slike prioriteringer bør i hovedsak bygge på en nylig gjennomført risikoanalyse.

Krav til oppfølging:

Nøtterøy kommune må etablere rutiner som sikrer regelmessig oppdatering av risikovurderingene og tiltaksplanene i tråd med internkontrollforskriftens § 5 2. ledd punktene 6 og 8. Frist for å etablere rutine er satt til 01.09.2008.

Anmerkning 1: Avvikshåndtering – Uklare retningslinjer for når avvik føres - Tønsberg kommune og Nøtterøy kommune.

Internkontrollforskriftens § 5 2. ledd punkt 7.

Det kom frem under inspeksjonen at både Tønsberg kommune og Nøtterøy kommune var usikre på om overløpshendelser blir ført som avvik, og i tilfelle hvor omfattende overløpet skulle være før man førte det som avvik. Hendelsene ble i følge kommunene loggført i driftskontrollsystemet, og det virket som om kommunene generelt anså dette som tilfredsstillende. Etter fylkesmannens vurdering bør avviksrutinene klargjøres i forhold til hvilke forhold som utløser avvik eller ikke.

Anmerkning 2: Manglende overvåking av overløpspunkter – Nøtterøy kommune

Forurensningsforskriftens §§ 14 – 5 og 14 - 13

I forbindelse med inspeksjonen kom det frem at Nøtterøy kommune ikke har nødvendig utstyr for kontroll med 18 overløpspunkter. Kommunen sier at de planlegger å installere overløpsregistrering på en del av disse i løpet av høsten vil bidra til å gi kommunen denne oversikten. Fylkesmannen ønsker å kommentere punktet, da forurensningsforskriften setter krav om at anleggseier skal ha tilfredsstillende kontroll med overløpspunktene innen 31.12.2008.

Nøtterøy kommune har imidlertid i sin tilbakemelding, datert 8.8.2008 vist til at de likevel ikke vil være i mål med denne jobben innen 1.1.2009. Fylkesmannen ber derfor om at

Nøtterøy kommune legger frem en forpliktende fremdriftsplan for når dette er planlagt ferdigstilt. Planen sendes Fylkesmannen innen 1.10.2008.

Anmerkning 3: Mulig feilmåling av vannmengder tilført renseanlegget – TAU

Forurensningsforskriftens § 14 - 11

Under gjennomgangen av renseanlegget på Vallø, kom det frem at mengdemåleren for innløpsvannet ikke var optimalt plassert, og at dette i følge renseanleggets ansatte kunne føre til en overregistrering av vannvolumet som tilføres renseanlegget. Dette kan etter fylkesmannens vurdering medføre at anlegget får en feil i målingen, som igjen fører til at renseeffekten blir fremstilt som noe bedre enn den reelle renseeffekten. En gjennomgang av slike forhold skal være en naturlig del av akkrediteringsprosessen for prøvetaking. TAU er i gang med denne prosessen. I følge forskriften skal akkreditering være på plass innen 31.12.2008. Fylkesmannen mener at det er viktig at virksomheten sørger for at dette forholdet blir kontrollert, og eventuelt rettet opp dersom det viser seg å være en feil på dette.

Anmerkning 4: Overskridelse av rensekravet for kjemisk oksygenforbruk (KOF) – Utredning av sannsynlig endring i belastning i den neste 10– års perioden - TAU

Forurensningsforskriftens §§ 14 – 2 og 14 – 4 med veiledning.

Dette gjelder følgende forhold:

- TAU har per i dag overskridelser på utslipp av organisk stoff.
- TAU opplyser at et av de vesentlige påslippspunktene av organisk stoff til ledningsnettet, GRO industrier, har vedtatt å flytte en av sine produksjonslinjer ut av området. Det er foreløpig uklart hva dette vil utgjøre for belastningen på anlegget, men en reduksjon i tilført mengde organisk stoff forventes. Hvor stor denne reduksjonen blir, vil man få kartlagt i løpet av høsten.
- Under gjennomgangen av renseanlegget kom det frem at befolkningsøkningen i områdene som leverer avløpsvann til TAU ligger på rundt 1000 pe per år. Dette betyr at TAU i løpet av en 5 – 10 års periode trolig vil få krav om å etablere sekundærrensing.

Fylkesmannen ber derfor om at TAU tar en grundig gjennomgang av det tallmaterialet som danner grunnlaget for pe- belastningen, samt en fremskriving av disse verdiene for den neste tiårsperioden. Dersom grunnlaget overskrider forskriftens definisjon av vesentlig endring, samtidig som rensekravet ikke overholdes, vil det bli aktuelt å kreve at avløpsanlegget lager en tiltaksplan for å ivareta de krav forskriften setter.

Oppfølging:

TAU må gå gjennom tallgrunnlaget for dagens og fremtidig pe- belastning for å vurdere om de i løpet av perioden står i fare for å overskride definisjonen av vesentlig endring jf forurensningsforskriftens § 14 – 4 med veiledning. Det må også gjøres en vurdering av om virksomheten i løpet av perioden vil oppnå en renseeffekt i tråd med utslippskravene i forurensningsforskriftens § 14 – 2. Fylkesmannen ber om at TAU legger frem disse vurderingene innen 31.12.2008.

Andre kommentarer/utdypninger:

I forbindelse med gjennomgangen på anlegget viser tungmetallanalyser at nikkelinholdet i rensset vann er høyere enn det avløpsvannet som blir tilført anlegget. Dette i størrelsesorden 84 kg nikkel per år. Etter gjennomgang av flere anlegg kan det se ut til at dette forekommer for anlegg som bruker jernklorid som fellingskjemikalium. En mulig faktor kan derfor se ut til å være spor av nikkel i fellingskjemikaliet som er i bruk.

I og med at Re kommune, som også fører deler av sitt avløpsvann inn på anlegget, ikke møtte på inspeksjonen, vil Fylkesmannen følge opp Re kommune gjennom en egen oppfølging.

Med hilsen
Miljøvernavdelingen

Roar Rabbevåg
Overingeniør